

לאחר סגירת החלון

בינה מלאכותית וסודיות המידע של הלקוח

עו"ד יוסף וינראוך · עורך דין, תל אביב · אוקטובר 2026

א. לאחר סגירת החלון

ב-17 בספטמבר 2026 פרסמה ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין בישראל גילוי דעת מעודכן בנושא השימוש בכלי בינה מלאכותית על ידי עורכי דין (גילוי דעת 60/24)¹. המסמך מפורט, רציני וברובו נכון. הוא עוסק באחריות מקצועית, אימות, סודיות, הסכמה מדעת ופעולה אוטונומית.

נקודת המוצא שלו נכונה. הבינה המלאכותית היא עוזר לעורך הדין. האחריות נשארת אצל עורך הדין.

כך אני עובד. אני נותן הוראות, בודק את התשובות, מאתגר את ההנחות ומחליט מה ניתן להשתמש בו. המערכת מסייעת. אני נושא באחריות כלפי הלקוח ולעבודה שאני מבצע.

אך לנהל עוזר זו משימה אחת. לדעת מה קורה למידע שנמסר לו — זו משימה אחרת לגמרי. גילוי הדעת קובע עקרונות אתיים מוצקים. מה שהוא עדיין אינו מספק הן הנחיות מעשיות ליישום שעורכי דין פעילים זקוקים להן כדי להחיל עקרונות אלה מדי יום.

ב. עוזר תחת פיקוח

עורכי דין תמיד עבדו עם עוזרים: מתמחים, מזכירים, עמיתים ומומחים חיצוניים. הלקוחות מבינים שעורך הדין שלהם אינו מבצע כל פעולה באופן אישי.

בינה מלאכותית תופסת את מקומו של עוזר בתהליך העבודה. היא יכולה לארגן מסמכים, להשוות חשבונות, לזהות סתירות וחוסר התאמה, ולהכין חומר לבחינה. יכולתה לייצר תשובה משכנעת אינה מעניקה לה סמכות לקבל החלטה מקצועית.

לאנלוגיה יש גבולות. פיקוח על תוצרי העוזר אינו מלמד כשלעצמו מי רשאי לגשת למידע המוגבל, היכן הוא נשמר, או אילו הגנות חוזיות חלות. עורך הדין חייב לבדוק את שניהם: את איכות הסיוע ואת התנאים שבהם הוא ניתן.

לפיקח, החובה שגילוי הדעת מטיל על עורך הדין אינה נוגעת רק לתוצאות — היא מכסה גם גילוי, הסכמה מדעת כשנדרשת, והערכת הפלטפורמה לפני מסירת מידע מוגבל כלשהו.

ג. מה הלקוח חייב לומר לעורך הדין

לחלק מהלקוחות יש דרישה יוצאת דופן: מידע מסוים חייב להישאר לחלוטין מחוץ לכל מערכת המחוברת לרשת.

לקוח הדורש הגבלה זו צריך לומר זאת במפורש, לפני שהוא מוסר את החומר. "שמור על סודיות" ו"אל תכניס זאת לשום מערכת המחוברת לרשת" הן הוראות שונות. הראשונה היא חובה מקצועית רגילה. השנייה מטילה אילוץ עבודה ספציפי שעורך הדין אינו יכול להסיק מהשתיקה בצורה מהימנה.

אין בכך כדי להעביר את חובות הסודיות של עורך הדין ללקוח. גם שתיקה אינה מתירה שימוש בלתי מוגבל בבינה מלאכותית. עורך הדין חייב עדיין להעריך את המידע, את המערכת המוצעת ואת הצורך בגילוי או הסכמה.

לקוח האוסר על עיבוד מקושר עשוי להצריך מתכונת עבודה שונה, יותר זמן, או סידור מקצועי שונה לחלוטין.

ד. פער היישום — בינה מלאכותית משובצת בכלים מוכרים

גילוי הדעת קובע את העקרונות הנכונים. הפער הוא בין עקרונות אלה לבין ההחלטות שעורך דין חייב לקבל בפרקטיקה היומיומית.

עורכי דין רבים שומרים תיקי לקוחות ב-Dropbox או ב-Google Drive. שתי הפלטפורמות מציעות כיום תכונות בינה מלאכותית המשובצות בממשק הסטנדרטי: סיכום מסמכים, מענה על שאלות לגבי קבצים, זיהוי קשרים בין מסמכים. תכונות אלה הופכות יותר ויותר לחלק מהשימוש השגרתי.

כאשר עורך דין משתמש בתכונות אלה, תוכן הלקוח מעובד על ידי תשתית בינה מלאכותית — במקרה של Dropbox דרך הסדר עם ספק צד שלישי, במקרה של Google דרך המערכות של Google עצמה. הנתונים יוצאים משכבת אחסון המסמכים ונכנסים לשכבת עיבוד בינה מלאכותית. אין להניח שתקופות השמירה קצרות, או שההגנות החוזיות והגדרות החשבון אחידות.

עורך דין הנמנע בקפידה מהעלאת קובץ לקוח לעזור בינה מלאכותית ייעודי עשוי להשתמש בתכונה שקולה בשירות ענן מוכר מבלי לבחון כיצד קובץ זה מעובד.

הכרות עלולה להסתיר שינוי מהותי בהסדר העבודה. השאלות הרלוונטיות צריכות לעקוב אחר המידע לכל מקום שהוא הולך: איזה שירות מעבד אותו, איזה סוג חשבון והגדרות מנהלים את הפעולה, האם ספק אחר מקבל אותו, מה נשמר, לכמה זמן ותחת אילו חריגים. מיקום הכפתור אינו עונה על שאלות אלה.

ה. בינה מלאכותית מוסיפה שכבה אנליטית

קיימת סיבה נוספת לבחון את זרימת המידע בקפידה — סיבה שגילוי הדעת עצמו מכיר בה.

תיק עשוי להכיל חוזה, התכתבות, מסמכים פיננסיים וטיוטת כתב טענות. עוזר הבינה המלאכותית מנתח אותם תוך הצלבת המידע ביניהם ומייצר משהו חדש: תיאור תמציתי של הסכסוך, נקודת התורפה בטענת ההגנה, תשלום בלתי מוסבר, סתירה בין עדים, אסטרטגיית פשרה אפשרית.

גילוי הדעת קובע זאת ישירות: ככל שהמערכת עושה שימוש במידע שהזן אליה לצורך עיבוד רוחבי או יצירת קשרים בין נתונים, גובר הסיכון לזליגה בלתי מותרת של מידע — גם אם אין כוונה מודעת לכך מצד המשתמש.

לפיכך, הספק עשוי לעבד ולשמור לא רק את מסמכי המקור, אלא גם את השכבה האנליטית שנוצרה מהם. שיחה קצרה יכולה להכיל את שאלות עורך הדין, הערכות ראשוניות, טיעונים שנדחו והוראות לגבי הצעד הבא. לקרוא לה "צ'אט" ממעיט ממה שהיא עשויה להכיל.

עורכי דין צריכים להגן על ניתוח עניינו של לקוח באותה קפדנות שהם מיישמים על מסמכיו.

ו. הצפנה, אימון ושמירה הן שאלות נפרדות

קיימת תפיסה שגויה רווחת: שביטול ההסכמה לשימוש במידע לצורך אימון המודל פירושו שהשיחות אינן נשמרות. זה לא נכון.

הגנות אלה עונות על שאלות שונות. ביטול ההסכמה לשימוש במידע לצורך אימון המודל נוגע לשימוש מסוים במידע. השמירה נוגעת לכמה זמן הוא נשאר על שרתי הספק. בקרות גישה נוגעות למי שיכול להגיע אליו. התחייבויות חוזיות קובעות את מה שהספק מתחייב לעשות.

בתוכניות הצרכניות הסטנדרטיות של Claude, שיחות נשמרות בהיסטוריית השיחות עד שהמשתמש מוחק אותן, בכפוף למדיניות הספק. ביטול ההסכמה לאימון הוא פעולה נפרדת שאינה מפעילה מחיקה. שיחה המכילה מידע לקוח מלפני חודשים עשויה עדיין להיות על שרתי הספק אם עורך הדין לא מחק אותה.

ההבחנה בגילוי הדעת בין פלטפורמות פתוחות לסגורות חייבת להיות מיושמת על הסדר השירות בפועל — סוג החשבון, הגרסה, ההגדרות, ההגנות וההתחייבויות החוזיות הניתנות לאכיפה. שם מוצר או תווית "עסקי" או "ארגוני" אינם מספיקים. הסיווג תלוי במה שהסדר מספק בפועל.

ז. מחיקה כמשמעת עבודה

לעורך דין המשתמש בשירות השומר שיחות, קיימת משמעת מעשית זמינה:

1. בסוף כל שיחה המכילה חומר לקוח, לשמור את הנדרש בתיק הלקוח, המנוהל בסביבה מוגנת כראוי מחוץ לפלטפורמה.
2. למחוק את השיחה מיידית.
3. תהליך המחיקה של הספק מתחיל אז — עבור התהליך הרגיל של Claude, מחיקה ממערכות האחסון של הספק מתבצעת בתוך כ-30 יום, בכפוף לחריגים כולל דרישות חוקיות ואכיפת מדיניות.

ללא זאת, שיחות המכילות חומר לקוח נשארות בהיסטוריה ללא תפוגה אוטומטית.

הרשומה השמורה צריכה להכיל את הנדרש לצורך רציפות — ולא להפוך לעותק מיותר נוסף של מלוא חילופי הדברים החסויים.

מחיקה מפחיתה שמירה מיותרת. היא אינה מבטלת את הגילוי המקורי, מסירה כל עותק אפשרי, או הופכת פלטפורמה לא מתאימה למתאימה. ההערכה חייבת להתחיל לפני שהמידע נמסר.

ח. מה ההנחיות המעשיות צריכות לספק

גילוי הדעת מזהה את הבעיה ואת העקרונות בצורה נכונה. מה שעורכי דין פעילים זקוקים לו הלאה הן הנחיות יישום שניתן לפעול לפיהן.

הנחיות אלה צריכות לכסות עוזרי בינה מלאכותית ייעודיים, תכונות בינה מלאכותית המשובצות ב-Dropbox, ב-Google Drive וכלי משרד דומים, מערכות מסמכים מחוברות, והתנאים השונים מהותית המצורפים לשימוש צרכני, עסקי וממשק תכנות יישומים (API) אצל ספקים שונים. הן צריכות להסביר אילו התחייבויות חוזיות לבקש, כיצד להעריך הגדרות ברמת החשבון וכיצד לתעד הערכה זו.

הן גם צריכות להיות מתוכננות למשרדי עורכי דין קטנים. עורך דין יחיד או משרד קטן אינם יכולים לעמוד בדרישה שאינם יכולים לתרגם להחלטה ספציפית לגבי כלי ספציפי.

בינה מלאכותית יכולה לקצר את הזמן המוקדש למיון, השוואה, חיפוש וניסוח. היא גם יוצרת עבודה: הכנת הוראות, בדיקת תוצאות, תיקון שגיאות וניהול מידע באחריות.

עורך הדין עדיין לומד את החומר ומעבד אותו, מנהל את התיק, מופיע בבית המשפט, מנהל משא ומתן, חותם ונושא באחריות לייעוץ. מניסיוני, עניין שבעבר דרש מאה שעות עשוי כיום לדרוש שלושים עד חמישים. הפחתה זו אמיתית, והלקוחות זכאים ליהנות ממנה.

בסיס החיוב צריך להיות מוסבר בבירור. כאשר העבודה מחויבת לפי שעה, החיוב צריך לשקף את הזמן שהושקע בפועל. שכר טרחה קבוע כרוך בהערכה שונה — היקף הייצוג, שיקול דעת מקצועי ואחריות שנלקחה. יש לכלול גם עלויות הקשורות לבינה מלאכותית שהן חלק מהשירות בהסבר ללקוח.

יעילות צריכה לשפר את השירות ולהשתקף באופן ישר במחירו.

י. הבחירה והחובה

החלופות חורגות מעבר לשימוש בלתי מוגבל בבינה מלאכותית ומשרד המתנהל על הנייר בלבד. עורך דין יכול להשתמש במערכות דיגיטליות תוך הגבלת גישת הבינה המלאכותית, לעבוד עם חומר נבחר או שעבר התממה מתאימה, או לאמץ הסדר שירות המציע הגנות חוזיות מתאימות. עניינים בעלי רגישות יוצאת דופן עשויים לדרוש הגבלות חזקות יותר.

כאשר נדרשת הסכמה לשימוש בבינה מלאכותית, היא חייבת לנגוע בהסדר המוצע בפועל ובתנאיו המהותיים — לא בסעיף כללי.

הסודיות שייכת לכל לקוח. היא אינה תלויה בשאלה אם הגילוי יגרום לאי-נוחות או לאסון.

יא. לאחר סגירת החלון

שמירה על הבינה המלאכותית ברמת עוזר היא משמעת מקצועית חיונית. עורך הדין מנהל את העבודה, בודק את התוצרים ומחליט מה יהיה הלאה.

משמעת זו חייבת להתרחב למידע עצמו: מה העוזר מקבל, מה הספק יכול לעשות איתו, ומה נשאר אחרי שהמשימה הסתיימה.

לכן, השאלה אינה מסתיימת בבדיקת התשובה.

עליי לדעת גם מה נשאר לאחר שאני סוגר את החלון.

מאמר זה הוכן במסגרת דיאלוג עם Claude ועם ChatGPT.

עו"ד יוסף וינראוך הוא נאמן חדלות פירעון ועורך דין בתל אביב. מאמר זה הוא חלק 3 בסדרה עורכי דין מנוסים ובינה מלאכותית. חלק 1 — בינה מלאכותית ועורך הדין: ללמוד לחפש את מה שעלול להיות שגוי — יוני 2026. חלק 2 — כאשר שני עולמות נפגשים — אוגוסט 2026.